

VEDENÍ ROZHOVORU S PAMĚTNÍKEM

metodický list

Anotace

Setkání s pamětníkem je jedinečný okamžik, na kterém záleží do velké míry úspěch celého projektu. I když je dobré s pamětníkem absolvovat několik setkání, někdy to není možné a žáci tak mají pouze jediný „pokus“. Proto je důležité se na setkání náležitě připravit. Na druhou stranu je také důležité mladší žáky zbytečně nestresovat. Tento metodický list ukazuje, jak je možné žáky na setkání připravit.

Vzdělávací cíle

- Žáci jsou připraveni na setkání s pamětníkem a natáčení rozhovoru s ním.
- Žáci vědí, které věci je při setkání s pamětníkem budou zajímat.
- Žáci se dokážou vcítit do pocitů pamětníka.

Kompetence

Sociální a občanské schopnosti, komunikace v mateřském jazyce

Počet účastníků

Libovolný, max. 1 třída

Časová dotace

90 minut

Pomůcky

Balící papír / flipchart, fixy, počítače, projektor, kamera, mikrofon, nahrávací zařízení, losovací papírky

Postup

Pozn: Hodinu mohou vést pouze starší žáci, případně pouze Vy, nebo Vy a starší žáci společně. Záleží na situaci u vás ve škole a vašem (společném) rozhodnutí.

1. Na začátek si zkuste připravit nějakou zajímavou evokační situaci na téma: „Máte jenom jeden pokus“. Nám se osvědčily například scény s deaktivací bomby, kterých najdete mnoho na Youtube např. zadáním klíčového slova „deactivating bomb scene“, kupříkladu z bondovky Goldfinger.

¹<https://www.businessleaders.cz/2018/04/klicovych-7-vterin-aneb-uspesny-prvni-dojem/>

VEDENÍ ROZHOVORU S PAMĚTNÍKEM

metodický list

Bez jakéhokoliv upozornění pusťte tuto scénu všem žákům (případně starší pouštějí mladším) a poté zadejte otázku: „Dnes se budeme bavit o přípravě na návštěvu pamětníka, napadá vás, jakou souvislost by mohla mít tato scéna s tématem dnešní schůzky?“

Žáci velice snadno odhalí, že první schůzka je v něčem neopakovatelná, navozuje vztahy mezi tazatelem a pamětníkem. Při té příležitosti můžete zmínit teorii 7 vteřin, kterou razí někteří psychologové. Podle ní prý naše podvědomí má pouze 7 vteřin na to, aby analyzovalo, zda přichodzí osoba je přítel, či nepřítel. Jiní autoři to zpochybňují a dávají nám „k dobru“ i několik minut. Buď jak buď, první schůzka je výjimečná a v některých případech i jediná, neopakovatelná. Proto je dobré se na ni co nejlépe připravit.

Pokud máte čas, můžete žáky nechat vymyslet příklady jiných podobných situací, které jsou jedinečné či neopakovatelné, a případně reflektovat pocity žáků, které v podobné situaci zažívali (např. první rande, přijímací zkoušky apod.).

Poté je nutné zmínit, že přestože je první rozhovor s pamětníkem jedinečný, rozhodně to není nic tak zásadního jako přestřižení správného drátu u bomby ve filmu s Jamesem Bondem. Pomáhá přátelskost, přirozenost a empatie. Nicméně díky tomu, že máme mezi sebou starší žáky, můžeme si ukázat několik tipů, které se mohou v takové situaci hodit.

2. Rozdělte žáky do dvou nebo více skupin tak, aby v nich vždy byly zastoupeni jak mladší žáci, tak starší žáci. Připravte si losovací papírky (odpovídající počtu skupin). Losovací papírky jsou dvou typů: P (pamětník) a T (tazatel). Nechte skupiny si vylosovat P nebo T.

Představte skupinám zadání: Vžijte se do role, kterou jste si vytáhli (tazatel nebo pamětník). Zkuste si ve skupině představit, jaká očekávání a obavy má člověk v dané roli. Každá skupina si svá očekávání a obavy zapíše na flipchart. Poté si každá skupina připraví scénku, která bude obsahovat jedno nenaplněné očekávání a jednu naplněnou obavu.

3. Když mají žáci zapsané očekávání a obavy a připravené scénky, předvedou svou scénku žákům z druhé skupiny (skupinek). Druhá skupina má za úkol uhodnout, o jaké nenaplněné očekávání či naplněnou obavu jde. Poté, co toto proběhne, představí prezentující skupinka svůj flipchart se zapsanými obavami a očekáváními vážícími se podle nich k dané roli.

² viz např. <https://forbes.cz/strucne-jasne-a-radostne-rady-jak-udelat-dobry-dojem/>

³ Pokud nevíte, jak pracovat s metodou Očekávání a obavy, můžete využít ML Očekávání a obavy.

VEDENÍ ROZHOVORU S PAMĚTNÍKEM

metodický list

4. V rámci reflexe znovu projděte očekávání a obavy, zejména ty, které se vyskytly na obou (všech) flipchartech. Vzájemně se dohodněte, co mohou žáci udělat pro to, aby ani u nich, ani u pamětníka nedošlo k naplnění obav, resp. nenaplnění očekávání.

Pozn.: Je dobré, když očekávání a obavy budou vycházet z vlastní zkušenosti starších žáků. Pokud to z jakéhokoli důvodu nebude možné, je možné využít také metodický materiál „Na co se ptát pamětníka“, „Najdi chybu“ určený v rámci projektu pro 1.–2. ročník SŠ. Uznáte-li za vhodné, můžete tento materiál ještě před schůzkou projít se staršími žáky, aby si připomněli, jaké chyby či tipy je dobré při práci ve skupinkách akcentovat.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

vypravej.pametnaroda.cz

paměť
národa